

Suullisesti vastattava kysymys O-000013/2015

komissiolle

työjärjestyksen 128 artikla

Sophia in 't Veld, Cecilia Wikström, Filiz Hysmenova, Louis Michel, Jean-Marie Cavada, Pavel Telička

ALDE-ryhmän puolesta

Aihe: Kansanvaltaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia koskeva EU:n puitekehys

Oikeusvaltioon viitataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimus) 2 artiklassa yhtenä unionin perustana olevista arvoista yhdessä ihmisarvon kunnioittamisen, vapauden, kansanvallan, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen kanssa, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Tosiasioiden perusteella voidaan osoittaa, että näitä arvoja ja periaatteita ei panna tehokkaasti täytäntöön EU:ssa, eikä perusoikeuksia suojella yhtäläisellä tavalla kaikissa jäsenvaltioissa.

EU tarvitsee SEU-sopimuksen 7 artiklaa täydentävän tehokkaan ja sitovan välineen, jolla voidaan vastata tilanteisiin, joissa jäsenvaltio ei noudata SEU-sopimuksen 2 artiklaa. Parlamentti on monissa yhteyksissä kehottanut ottamaan käyttöön tällaisen järjestelmän, erityisesti perusoikeuksien tilanteesta Euroopan unionissa 27. helmikuuta 2014 antamassaan päätöslauselmassa. Komissio antoi 11. maaliskuuta 2014 tiedonannon, jossa se ehdotti uutta EU:n toimintakehystä oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseksi. Neuvosto päätti 16. joulukuuta 2014 aloittaa oikeusvaltioperiaatetta koskevan vuotuisen vuoropuhelun, mutta sen yhteydessä ei käsitellä tarvetta ottaa käyttöön tahokas järjestelmä, jolla voitaisiin säännöllisesti arvioida, missä määrin jäsenvaltiot noudattavat EU:n perusoikeuksia, mitä parlamentti on toistuvasti pyytänyt.

Millaisia perusteita ja indikaattoreita komissio nykyisellään käyttää arvioidakseen kansanvallan, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien tilaa EU:ssa ja voidakseen reagoida tilanteisiin, joissa jäsenvaltiot ovat mahdollisesti laiminlyöneet perussopimuksista johtuvia velvoitteitaan? Olisiko komissio valmis harkitsemaan käytössä olevan oikeusalan tulostaulun laajentamista indikaattoreihin, joilla voitaisiin arvioida kansanvallan, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien tilaa EU:ssa?

Voiko komissio antaa tietoja maaliskuussa 2014 esittelemänsä oikeusvaltioperiaatteen vahvistamiseen tarkoitetun toimintakehysten täytäntöönpanosta ja toiminnasta? Aikooko se esittää ehdotuksen sitovasta välineestä, jonka avulla voitaisiin tehokkaasti arvioida kansanvallan, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien tilaa EU:ssa ja panna ne täytäntöön?

Millä tavoin komissio arvelee neuvoston osallistuvan sellaisen tehokkaan järjestelmän käyttöönottoon, jonka avulla voidaan varmistaa EU:n perusarvojen noudattaminen jäsenvaltioissa ottaen huomioon, että neuvoston vuonna 2013 antaman julkilausuman mukaisesti oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on edellytys perusoikeuksien turvaamiselle?

Jätetty: 3.2.2015

Välitetty: 5.2.2015

Määräaika: 12.2.2015